

Betænkning

over

forslag til lov om øget statsstøtte i forbindelse med Danmarks deltagelse i det skandinaviske luftfartssamarbejde.

(Afgivet af udvalget den 31. maj 1961).

Udvalget har holdt 12 møder, og der har i de fleste af møderne været samråd med ministeren for offentlige arbejder. Udvalget har søgt på grundlag af den af det skandinaviske embedsmandsudvalg den 27. marts 1961 afgivne beretning om SASs kapitalforhold m. v. og de supplerende oplysninger, der er begæret og modtaget fra ministeren for offentlige arbejder, dels at komme til klarhed over de forhold, der har bevirket de store underskud i SAS, dels at opnå enighed om bestemmelser, der kan hindre, at folketinget i fremtiden uden forudgående varsel bliver stillet over for tilsvarende krav om økonomisk støtte til konsortiet.

Opgaven har været vanskeliggjort gennem konsortiets struktur, hvorved navnlig tænkes på dets nationale opdeling samt på opdelingen mellem statsaktionærer og private aktionærer, der gør det vanskeligt at fremsætte kritiske bemærkninger om bestyrelsen i almindelighed. Det har ikke gjort udvalgets arbejde lettere, at konsortiet har oprettet en række datterselskaber, med hvis virksomhed den samlede bestyrelse ikke eller næsten ikke synes at have udøvet kontrol. Det kan i denne forbindelse til eksempel nævnes, at da staten i 1959 måtte yde garanti vedrørende driftstab i konsortiets moderselskaber, erklærede en af den danske stats repræsentanter i bestyrelsen, at disse repræsentanter ikke havde noget ansvar for opførelsen af SAS-huset i København.

Selv om ministeren for offentlige arbejder med stor hurtighed har opfyldt alle ønsker fra udvalgets side om fremskaffelse af oplysninger, har dog hverken det materiale

eller den tid, der har været til rådighed for udvalget, gjort det muligt at trænge til bunds i problemerne.

Hvad specielt angår projekteringen og opførelsen af SAS-huset i København, finder udvalget det uforvarsomt, at omkostningerne blev dobbelt så store som budgetteret, og uden hermed at antyde, at dette forhold har medført uregelmæssigheder, finder man det særlig uheldigt, at et selskab, hvis indehaver var identisk med formanden for DDLs bestyrelse, blev rådgivende ingeniører ved projekteringen og opførelsen. Dette kan ikke have undgået at fremkalde uklarhed om myndigheds- og ansvarsfordelingen under arbejdets gang.

Med hensyn til fortiden i øvrigt må det straks siges, at udvalget har været ganske ude af stand til at bedømme, om SASs driftsøkonomiske ledelse og personalepolitik er den rigtige. Det fremgår imidlertid af det foreliggende materiale, at konsortiet i angst for at miste rettigheder andre steder har forsøgt at skabe sig forbedrede muligheder ved at indgå et samarbejde med Thailand Airways International Ltd. (THAI) og med det mexikanske luftfartsselskab Guest Aerovias Mexico S.A. (GAMSA), og at begge disse engagementer har påført konsortiet tab og betydelig risiko.

I udvalget har det ikke været muligt at nå til enighed om vurderingen af konsortiets fremtidsmuligheder, ligesom konsortiets betydning for Danmark i øvrigt har været omtvistet.

Et flertal (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres og socialistisk folke-